

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС ТВОРЧИХ РОБІТ СЕРЕД МОЛОДІ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ
ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

НОМІНАЦІЯ

«Молодь у системі публічного управління: новітні підходи та перспективи»

Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Спілка молодих державних службовців України» як потенційна платформа залучення ініціативних молодих людей до популяризації сфери публічного управління та адміністрування

Виконала:

Зінчук Юлія Вікторівна,
методистка І категорії відділу підвищення
кваліфікації, перепідготовки та
спеціалізації фахівців з ліцензованих
освітніх послуг

Наукова керівниця:

Підлісна Тетяна Віталіївна,
доцентка, к.н. з держ.упр., доцентка
Хмельницького університету управління
та права імені Леоніда Юзькова

В умовах військово-політичної ситуації, яка досі триває на теренах нашої держави, громадянам та працівникам різних інституцій довелося значно переосмислити роль системи публічного управління та адміністрування, шляхи її розвитку та популяризації. Оскільки вона на пряму пов'язана з вирішенням стратегічних завдань державних органів, підприємств, установ та організацій з урахуванням комплексу зовнішніх і внутрішніх факторів, то потребує якісно нових механізмів модернізації та удосконалення самої системи та системи залучення молодих кадрів до виконання завдань, що спрямовані на якісне забезпечення державних функцій. Забезпечити це спроможна свідомо, освічена та соціально активна молодь [8, с. 355].

Законодавством України передбачено, що молодь нашої держави віком від 14 до 35 років має повне право брати участь у демократичних структурах і процесах нашого суспільства, що пов'язані з процесом державотворення. Важливо зазначити, що держава сприяє створенню молодіжних центрів праці, молодіжних громадських організацій для забезпечення працевлаштування молоді, реалізації програм професійного навчання та вдосконалення її професійної майстерності [3].

Одним із таких осередків, що передбачає залучення молодих спеціалістів до формування та розвитку державотворчих процесів є Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Спілка молодих державних службовців України» (далі Спілка). Вона є тим функційним органом, що сприяє залученню різногалузевих спеціалістів сфери публічного управління та адміністрування до процесу розбудови демократичної правової української держави із відкритим громадянським суспільством, формуванню нової високопрофесійної еліти державних службовців.

Важливо, що попри 20-річний термін функціонування організації вона знову на тому етапі, коли молодь свідомо долучається до відповідної профільної діяльності цієї спілки та надає власні пропозиції до вирішення тих, чи тих питань. Саме молоді спеціалісти на підставі сприйняття та обробки сучасних інформаційних даних, оволодіння новими видами професійної діяльності та нестандартним способом мислення здатна генерувати абсолютно нові

механізми вирішення поставлених перед нею завдань для оптимізації державотворчих процесів .

Які механізми та інструменти можуть бути використані для залучення молоді до участі у публічному управлінні?

Станом на сьогодні Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Спілка молодих державних службовців України» налічує понад 1000 членів, що працюють в міністерствах, державних комітетах (державних службах), центральних органах виконавчої влади зі спеціальним статусом та інших органах державної влади та місцевого самоврядування. Вона має понад 50 місцевих осередків по всій території України та працює відповідно до чітко визначених напрямків [2].

Підсилення фактичного виконання завдань Спілки на основі залучення вже існуючих молодіжних та громадських організацій, державних установ та освітніх осередків дозволить налагодити тісну взаємодію широкого кола зацікавлених осіб, сприятиме виконанню усіх внутрішньо організаційних та загальнодержавних стратегічних завдань та масштабуванню Спілки.

Позитивним чинником, що безпосередньо вплине на реформування системи публічного управління в Україні є те, що центральне представництво Спілки у м. Києві на чолі з головою Єгором МІНЕНКО уклала Меморандуму про співробітництво з Національним агентством України з питань державної служби (далі Агентство). Голова НАДС Наталія АЛЮШИНА заявила, що вони прагнуть забезпечити реальну участь молоді у процесах формування та реалізації політики у сфері державної служби, що дає великі надії на практичну взаємодію.

Такий крок свідчить про відкритість Агентства і готовність співпрацювати з молоддю, а для Спілки це пряма можливість впливати на формування державної політики, залучати членів організації до державотворчих процесів відповідно до сфери особистих та професійних інтересів із

перспективою здобуття професійного досвіду та потенційного працевлаштування [6].

Для реального залучення молоді до участі у публічному управлінні Спілка молодих державних службовців повинна ініціювати запровадження сучасних *організаційних, мотиваційних, економічних, політичних та правових механізмів* на регіональних рівнях функціонування представництв Спілки, а також у системі публічного управління.

З метою популяризації державних структур та мотивації молоді очолювати посади в органах державної влади пропонуємо відповідним інституціям органів влади та Спілки зокрема залучити SMM-спеціалістів для упаковки особистого бренду організації та просування у соціальних мережах. Важливо висвітлити цілі, завдання, функції організації, методи управління та організаційні структури, результати їх функціонування, а також постійно оприлюднювати перелік вакантних посад. Це сприятиме впізнаваності установ, формуванню довіри у споживачів адміністративних послуг та громадян загалом, а також дозволить залучити до співпраці низку зацікавлених осіб.

Крім того важливо створити необхідні умови для професійної самореалізації молодих державних службовців шляхом надання можливостей проходити стажування та підвищення кваліфікації відповідно до профілю професійної діяльності в установі, де особа здійснює професійну діяльність та за її межами. Розробити механізм розгляду та сприяння індивідуальним та колективним ініціативам молодих державних службовців.

Необхідно запровадити реально діючі *мотиваційні* механізми участі у Спілці не лише для молодих державних службовців, а й для іншої зацікавленої молоді. Такі механізми повинні передбачати подальшу професійну перспективу працевлаштування молоді відповідно до набутих знань, вмінь та навичок, сфери інтересів. Цього можливо досягти шляхом популяризації серед молоді державотворчого процесу та державної служби на підставі партнерства та співробітництва Спілки із представниками програми особистісного та професійного розвитку «Державотворець», Української академії лідерства. Обидві програми тісно співпрацюють з Міністерством молоді та спорту

України, мають значний авторитет серед студентських осередків українських закладів вищої освіти.

Взаємодія із зазначеними освітніми платформами, а також із Українською студентською лігою в подальшому сприяла б ефективному поширенню інформаційної кампанії про діяльність Спілки для залучення студентів та популяризації органів публічного управління як місць подальшого працевлаштування.

Ці дії дозволять Спілці розробити власний соціальний проєкт для підготовки та захисту студентських ініціатив у сфері управління, що будуть покликані безпосередньо залучати молодь до публічного управління та вирішення адміністративних питань. На підставі цього пропонуємо створити осередок для студентів-публічних управлінців, що здобувають освіту та готові використовувати набуті знання для розвитку сфери управління вже сьогодні. Проєкти переможців відзначатимуться грамотами та грошовими винагородами для їхньої реалізації, а також будуть закріплені за адміністративною організацією, у сфері якої відбувалася розробка. Так проєкти набудуть реального втілення у реальність.

Одними із головних співорганізаторів могли б виступити Національне агентство України з питань державної служби, Національна академія державного управління при Президентові України, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, Київська школа державного управління ім. С. Нижного.

Також для повноцінної реалізації політики Спілки важливим є створення достатнього рівня функціонування економічного механізму залучення молоді до участі у публічному управлінні. Попри те, що Спілка є неприбутковою організацією важливо залучити зацікавлених спонсорів та інвесторів для створення належного матеріального забезпечення функціонування спілки та задля реалізації державотворчих та просвітницьких проєктів.

Важливо розробити політичний механізм залучення молоді до діяльності в органах публічного управління та адміністрування, що буде на пряму пов'язаний з соціальною, фінансовою та промисловою сферами діяльності

громадян. Варто розробити програми участі за цими напрямками, де представник кожної зі сфер зможе долучатися до обговорень, вирішення територіальних проблем та розробки нормативно-правових документів. Політичний механізм потрібен також для розвитку міжнародних контактів серед молодих державних службовців, що сприятимуть засвоєнню ефективного досвіду та європеїзації державотворчого процесу.

У свою чергу, на базі Спілки молодих державних службовців України варто активізувати правовий механізм залучення молодих державних службовців та інших зацікавлених осіб. Спілка, за необхідності, скликатиме збори для роботи за напрямком розробки та доповнення важливих нормативно-правових документів, а саме: закони, постанови, укази, а також методичні рекомендації, інструкції та ін.).

У регіональних представництвах пропонуємо створити методичні центри або для початку призначити коло відповідальних осіб за надання безкоштовної методичної, інформаційної та юридичної допомоги молодим державним службовцям з числа діючих державних службовців, або службовців, що перебувають на пенсії, а також студентів ЗВО, що мають відповідну профільну освіту. Це дозволить уникнути кризових ситуацій завдяки професійному консультуванню зі спеціалістами, а також налагодити міжорганізаційну адміністративну взаємодію. На основі цього органу та анонімних опитувальників НАДС матиме можливість дослідити основні напрямки роботи органів публічного управління та адміністрування, які потребують методичного та організаційного втручання з метою покращення ефективності виконуваної роботи та збільшення рівня особистого задоволення працівників умовами праці та можливостями професійного розвитку [5; 9, с. 2-3].

Як покращити комунікацію та взаємодію між молоддю та державними інститутами?

Для покращення комунікації та взаємодії між молоддю та державними інституціями необхідно використати Спілку молодих державних службовців як платформу для взаємодії з іншими молодіжними організаціями.

Передусім, важливо вдосконалити офіційний сайт Спілки, розмістити основні нормативні документи, що регулюють її діяльність, зокрема Статут. Чітко визначити місію, візію, стратегію та завдання для оприлюднення та розуміння людьми, чи близькі цінності організації їхнім та чи готові вони до співпраці. Створити відділ зв'язків з громадськістю задля налагодження співпраці з іншими організаціями.

Оскільки в сучасному діджиталізованому просторі молодь отримує основну інформацію та адміністративні послуги через соціальні мережі, то є значна необхідність активного висвітлення інформації про діяльність Спілки, взаємодію з іншими організаціями, ведення рубрики новин, рубрики про можливості наявних обмінних програм та стажувань, співпрацю з органами державної влади.

Для більшої впізнаваності рекомендуємо розробити особистий бренд Спілки із символікою та її основними атрибутами. У контексті цього варто приділити окрему увагу висвітленню інформації про професійну діяльність та громадську залученість керівництва, історію створення організації, напрямки реалізації її діяльності, плани заходів та подальші перспективи розвитку.

Для безпосередньої комунікації молоді з членами Спілки необхідно на офіційному сайті розмістити постійно активний чат, у якому будь-хто зможе задати питання, а закріплена за чатом особа з числа учасників Спілки у чітко визначений термін надасть відповідь або ж повідомить до кого можна звернутися для вирішення того чи того питання. Практику використання чатів можна поширити і на діяльність офіційних сайтів органів державної влади.

Один раз на півріччя рекомендуємо проводити відкриті онлайн/офлайн збори з представниками студентських осередків закладів вищої освіти, членами молодіжних рад та молодих державних службовців для наступних дій:

- з метою обговорення проблемних ситуацій, що виникали під час взаємодії в органами публічного управління для усунення в майбутньому таких ситуацій;

- з метою повідомлення про ініціативи органів влади, до яких можуть долучитися студенти та інші зацікавлені особи;

з метою обговорення студентських ініціатив, які сприятимуть залученню молоді до процесу державного управління, а також створенню прямої комунікації між ними та органами управління.

У зв'язку з тим, що основними інструментами комунікації між молоддю та державними інститутами сьогодні є соціальні мережі, то пропонуємо значно розширити сферу інформаційного просування адміністративних установ на підставі запровадження таких внутрішньо організаційних дій:

при установах створити або ж оптимізувати діяльність відділу інформаційного забезпечення або прес-центру, який займатиметься веденням соціальних мереж, просуванням установи та висвітленням новин про її діяльність;

кількість працівників у такому відділі не може становити менше двох (редактор та оператор);

щоквартально розробляти орієнтовний контент-план для усіх соціальних мереж;

у публікаціях засвідчити експертність організації та її спеціалістів, до яких можна звернутися з метою вирішення конкретного спектру питань;

окрім ведення офіційної сторінки організації створити аналогічні сторінки у різних соціальних мережах (Вайбер, Телеграм, Інстаграм, Фейсбук, Тік-Ток та ін.) для більшого охоплення цільової аудиторії;

розробити дорожні карти отримання адміністративних послуг усіх установ та усіх видів послуг, розмістити їх на офіційному сайті та на сторінках у соціальних мережах;

на сайті установи створити форму зворотного зв'язку для уточнень, написання скарг та пропозицій (з урахуванням наданої інформації здійснювати оплату праці працівників, призначення премій та штрафних санкцій).

Пропонуємо Спілці молодих державних службовців ініціювати розробку ознайомчих серій освітнього серіалу спільно з провідними спеціалістами органів публічного управління з метою ознайомлення молоді та інших зацікавлених осіб з функціями адміністративних установ місцевого,

регіонального та державного рівнів, зі спектром можливих послуг, які можна в них отримати, та потенційними професійними можливостями для молоді.

Як молодь може брати участь у формуванні та реалізації державних політик, стратегій, програм тощо?

У зв'язку з проведенням низки реформ у сфері публічного управління та адміністрування набула значної популяризації на загальнодержавному рівні молодіжна політика, зокрема набув поширення та утвердження інституту Молодіжних рад.

Потенційна співпраця Співки молодих державних службовців України з молодіжними радами дозволить зацікавленій активній молоді стати членами різноманітних форм участі (засідання, круглі столи, конференції, наради та ін.), що будуть спрямовані на удосконалення та реалізацію державної політики, розробку стратегій та програм.

З цією метою важливо здійснити просвітницьку діяльність на місцевому рівні по всій території України щодо поширення та реалізації молодіжної політики на рівні міської/селищної/сільської ОТГ. До числа просвітницьких заходів можна зарахувати виїзні або онлайн зустрічі в межах області представників молодіжних рад з обласних центрів із головами шкільного та студентського самоврядування за сприяння відділу освіти молоді та спорту області. Такий механізм дозволить ознайомити більшу кількість молоді з молодіжною та державною політикою, а також сприяти популяризації та створенню молодіжних рад не лише на обласному, а й на місцевому рівнях. Низка таких заходів сприятиме збільшенню рівня відповідальності на місцях, перегляду та створенню можливостей для реалізації молодіжної політики на місцевому рівні, відповідно сприятиме залученню молоді до системи розширенню молодіжної свідомості та в подальшому залученню до органів публічного управління та адміністрування та усті у діяльності Співки.

Напрацювання діючої структурно-функціональної моделі реалізації молодіжної політики на рівні громади дозволить впливати та розвиток інших

сфер відповідальності роботи з молоддю, які інтегровані у поняття «молодіжної політика», а саме: освіту, працевлаштування та ринок праці, культурний розвиток, соціальний захист, участь у формуванні та реалізації державних політик, стратегій, програм [4].

Сформувавши спільноту свідомих, відповідальних та соціально активних молодих людей, цілком реально буде напрацювати релевантні напрямки взаємодії молодіжних рад та Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Спілка молодих державних службовців України». До роботи над спільними проєктами будуть залучені свідомі та ініціативні люди, що будують чи планують будувати власну кар'єру на державній службі. Таким чином ми зможемо безпосередньо удосконалити механізми залучення молоді до участі у процесі державного управління. Це важливо, адже саме молодь володіє новим баченням реалізації державної політики та здійснення державної влади, готова адаптувати механізми управління відповідно до нових викликів та із застосуванням інноваційних інструментів та управлінських технологій.

Для залучення молодих людей, що здобувають той чи той освітній ступінь у ЗВО України, до формування та реалізації державних політик на базі Спілки пропонуємо укласти двосторонній договір про співпрацю між ЗВО та регіональними представництвами Спілки молодих державних службовців. Це сприятиме популяризації діяльності організації в освітньому середовищі, залученню студентської молоді до участі у реалізації державних програм та громадських ініціатив, спрямованих на розбудову економічної та політичної систем України; проводити у співорганізаторстві для своїх членів теоретичні та науково-практичні конференції, семінари, круглі столи тощо.

Також сприятиме залученню більшої кількості молоді та молодих державних службовців організація Спілкою безкоштовних концертів, фестивалів, інших культурно-масових заходів. Для цього необхідно створити відділ організаційної діяльності та визначити сферу їхніх професійних можливостей [9, с. 3].

Які можливості мають бути створені для стимулювання молоді до вступу на державну службу?

Для стимулювання молоді до вступу на державну службу органи публічного управління та адміністрування спільно зі Спілкою мають створити низку перспективних можливостей, які дозволять молоді будувати кар'єру на державній службі, задовольняти базові особисті потреби та реалізовувати власний професійний потенціал на повну потужність.

Передусім, необхідно запровадити механізм створення у обласних центрах «Спілок молодих державних службовців України» та залучення молоді та молодих державних службовців. Сприяти цьому покликані органи державної служби або ж заклади вищої освіти, що готують профільних спеціалістів, безпосередньо з публічного управління та адміністрування.

У межах області членство у Спілці повинне надавати відкритий та безперешкодний доступ до участі зацікавлених осіб у співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування із можливістю вносити пропозиції щодо вирішення завдань, що відносяться до компетентності таким органів.

Окремим видом заохочення до роботи в органах державної влади має бути налагоджена взаємодія між українськими та іноземними громадськими організаціями, що надасть можливість обміну досвідом шляхом розробки спільних проєктів та організації міжнародних обмінів та стажувань за кордоном молодих державних службовців України.

Можливість заснування засобів масової інформації при регіональних осередках Спілки дозволить залучити ширший спектр кваліфікованих фахівців, що займатимуться висвітленням та популяризацією діяльності органів влади. Так ми зможемо зробити адміністративну інформацію, профільні новини доступнішими для значної кількості населення, збільшимо рівень проінформованості громадян, а також звернемо увагу молоді на перспективну можливість працевлаштування у різних адміністративних структурах [7; 9, с. 3].

Крім того, значним стимулом для молоді до вступу на державну службу може бути організація спрощеної процедури зайняття вакантних посад за умови наявності низки документів, що підтверджуватимуть рівень набутих знань та практичний досвід здійснення фахової діяльності:

сертифікат про стажування в органах державної влади, відділах, комітетах із зазначенням відповідного рівня засвоєння матеріалу та розширеного звіту про результативність виконаних видів робіт під час стажування;

диплом з відзнакою за профільними спеціальностями, що є вимогою для участі у конкурсі на зайняття посад в органах державної влади.

документ, що підтверджує проходження стажування в НАДС.

Також пропонуємо на базі регіональних представництв Спілки організовувати тренінги розвитку лідерства та лідерських навичок як складових освітніх заходів та програм формальної і неформальної освіти для молоді та молодих державних службовців.

Для свідомого вибору професійної діяльності сприяти розширенню доступу до навчання та інших освітніх можливостей, орієнтованих на ринок праці для учасників Спілки.

Що півріччя організовувати ознайомчі зустрічі для зацікавленої молоді з органами державної влади та місцевого самоврядування з метою розуміння державотворчих процесів, а також для популяризації їхньої діяльності.

Необхідно створити у представництвах спілки консультативний відділ, що здійснюватиме консультативні коуч-сесії професійного та кар'єрного розвитку із залученням роботодавців [1, с. 15-16].

Вважаємо, що запропоновані заходи на базі регіональних представництв Спілки сприятимуть стимулюванню молоді до вступу на державну службу.

Отже, під час підготовки творчої роботи вдалося дослідити та проаналізувати діяльність Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Спілка молодих державних службовців України». Оскільки Спілка є потенційною платформою залучення ініціативних молодих людей до популяризації та удосконалення діяльності сфери публічного управління та адміністрування, то нами було запропоновано низку рішень, що сприятимуть

удосконаленню діяльності спілки та стимулюватимуть залученню представників студентської молоді та молодих державних службовців до її громадських та суспільних проєктів. Запропонували та охарактеризувати перелік організаційних, мотиваційних, економічних, політичних та правових механізмів та інструментів, що можуть бути використані для залучення молоді до участі у публічному управлінні. Визначити ефективні інституційні та мережеві інструменти для покращення комунікації та взаємодії між молоддю та державними інституціями. Запропонувати популяризацію та розширення діяльності інституту молодіжних рад як базової платформи, що формуватиме свідомого громадянина, готового продовжувати соціальну та професійну діяльність у Спілці та під час участі у формуванні та реалізації державних політик, стратегій, програм. Охарактеризували основні можливості, які мають бути створені для стимулювання молоді до вступу на державну службу. Сподіваємося, що запропоновані механізми та інструменти будуть втілені в реальність та сприятимуть залученню ініціативних молодих людей до популяризації сфери публічного управління та адміністрування, а також популяризації системи публічного управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бородін Є., Яцук В., Резніченко О. Практичний посібник для публічних службовців – учасників тренінгу за програмою «Молодіжний працівник». Інструменти публічного управління у сфері молодіжної політики. 2021, с. 292. URL:https://rada.info/upload/users_files/25299709/28ecacdc371a6a1ed8f792545d7df7aa.pdf (дата звернення: 20.08.2023).
2. Головна. *Всеукраїнське об'єднання молоді на державній службі «Спілка молодих державних службовців України»* : веб-сайт. URL: <https://smdsu.org.ua/about-us/> (дата звернення: 20.08.2023).
3. Міністерство юстиції України. *Молодь: її права та соціальне становлення в Україні* : веб-сайт. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_41555 (дата звернення: 20.08.2023).
4. Молодь. Молодіжна політика в умовах децентралізації. Модель реалізації молодіжної політики в умовах децентралізації. *Децентралізація* : веб-сайт. URL: <https://decentralization.gov.ua/youth/molod-v-oth> (дата звернення: 20.08.2023).
5. Оболенський О.Ю., Борисевич С.О., Коник С.М. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Публічне управління»: наук. розробка. К.: НАДУ, 2011. 56 с.
6. Підписано Меморандум про співробітництво між НАДС та Спілкою молодих державних службовців України від 22.11.2022 р. *Національне агентство України з питань державної служби* : веб-сайт. URL: <https://nads.gov.ua/news/pidpisano-memorandum-pro-spivrobitnictvo-mizh-nads-ta-spilkoyu-molodih-derzhavnih-sluzhbovciv-ukrayini> (дата звернення: 20.08.2023).
7. Про основні засади молодіжної політики: Закон України від 27.04.2021 р. № 28. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/495769___711003 (дата звернення: 20.08.2023).
8. Радченко Л.М. Публічне адміністрування: сутність, принципи і механізми. 2017, с. 354-356. URL:

<http://enpuir.npu.edu.ua:8080/bitstream/handle/123456789/36061/Radchenko%20L.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 20.08.2023).

9. Статут Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Спілка молодих державних службовців України» (нова редакція): Міністерство юстиції України від 24.07.2000 р. № 1471.